

TRYGHEDEN I DANSKE BYOMRÅDER 3

En analyse af trygheden og
nabolagsproblemerne i 31 udsatte
boligområder sammenlignet med
andre byområder i Danmark.

TRYGHEDEN I DANSKE BYOMRÅDER 3

- en analyse af trygheden og nabolagsproblemerne i 31 udsatte boligområder sammenlignet med andre byområder i Danmark.

Lasse Kjeldsen, projektleder

Nikolaj Avlund

ISBN-NR 978-87-92798-50-3

© 2016 Center for Boligsocial Udvikling

Center for Boligsocial Udvikling

Sadelmagerporten 2A

2650 Hvidovre

Tlf: 28 35 58 85

E-mail: info@cfbu.dk

www.cfbu.dk

DECEMBER 2016

Forsidefoto: Kristian Brasen, alle rettigheder tilhører CFBU.

Layout: Hofdamerne ApS

Udgivelsen kan frit hentes på www.cfbu.dk

CFBU's udgivelser kan frit citeres med tydelig kildegengivelse

er en selvejende institution under Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet. Centrets overordnede formål er at undersøge effekten af sociale indsatser i udsatte boligområder, at indsamle erfaringer fra nationale og internationale boligsociale indsatser og at yde kvalificeret rådgivning og processtøtte til centrale aktører indenfor det boligsociale område.

INDHOLD

Indledning	4
Konklusioner	6
Sådan har vi gjort	10
Den enkelte beboer	13
Beboersammensætningen	16
Nabolagsproblemer	19
Lokalsamfundet	23
Litteratur	25
Bilag 1: De udvalgte boligområder	27
Bilag 2: Multi-level-analyse	28
Bilag 3: Latent klasse-analyse (FMM-model)	31

INDLEDNING

En række udsatte boligområder i Danmark har problemer med utryghed blandt beboerne. Nogle beboere er specifikt utrygge ved at færdes ude i deres boligområde om aftenen, mens andre på et generelt plan føler sig utrygge i boligområdet. Uanset hvilke aspekter af utryghed man fokuserer på, er der ca. dobbelt så mange utrygge borgere i de udsatte boligområder som i andre byområder. Det viser flere undersøgelser fra Center for Boligsocial Udvikling (CFBU).

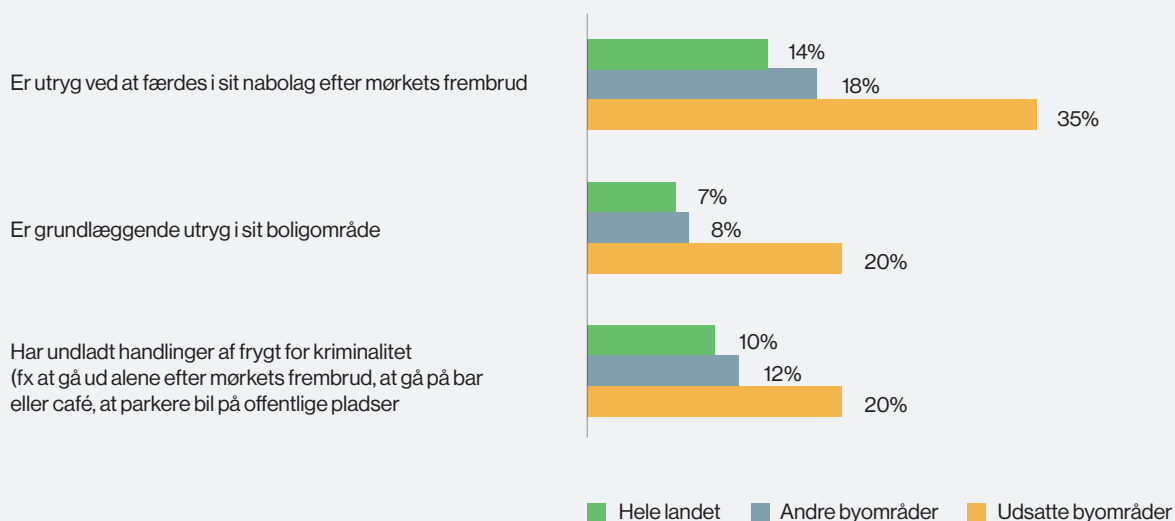
Utryghed er ikke kun et problem for den enkelte beboer, der må leve med følelsen af utryghed der, hvor de bor og færdes til daglig. Forskningen peger på, at der er væsentlige økonomiske og sociale omkostninger forbundet med utryghed, ligesom utryghed har negativ betydning for den fysiske og mentale sundhed (Ladenburg m.fl. 2016: 2). Forhøjet utryghed i de udsatte områder kan desuden føre til, at færre tør bevæge sig ud i boligområdet. Det betyder, at der er færre mennesker på gaden, og at de sociale fællesskaber svækkes, hvilket igen kan være med til at øge utrygheden. En negativ spiral er skabt.

CFBU har igennem en række undersøgelser analyseret, hvad der ligger til grund for den forhøjede utryghed i de udsatte boligområder. Målet har været at komme tættere på at besvare spørgsmålet: Hvor skal man sætte ind, hvis trygheden skal forbedres i områderne?

Nærværende undersøgelse er den fjerde i rækken. Undersøgelsen bygger på den hidtil mest omfattende tryghedsmåling i udsatte boligområder i Danmark, nemlig Politiets Tryghedsindeks. I foråret 2016 analyserede vi i "Trygheden i danske byområder 2" for første gang data fra tryghedsindekset med henblik på at beskrive omfanget af utryghed, kriminalitet og nabolagsproblemer i de udsatte boligområder.

Nærværende undersøgelse bygger videre på "Trygheden i danske byområder 2", men denne gang graver vi et spadestik dybere og undersøger: *Hvorfor* er utrygheden så høj i visse udsatte boligområder, mens andre udsatte områder ikke har problemer med utryghed? Er der tale om strukturelle årsager, hvor f.eks. en koncentration af ressourcetsvage beboere skaber en høj

Tabel 1: Trygheden i den danske byområder 2013

Figuren sammenfatter en række resultater fra undersøgelsen "Trygheden i danske byområder 2". N=12.207

forekomst af nabolagsproblemer i visse kvarterer? Reagerer ressourcetsvage beboere generelt med større utryghed, når de oplever nabolagsproblemer – og er dét forklaringen på en forhøjet utryghed i visse områder? Og hvad betyder områdets sociale kapital og naboskabet for graden af utryghed?

Målet er at kunne pege på de vigtigste årsager til utryghed i de udsatte områder, så politi, kommuner og boligorganisationer får de bedste forudsætninger for at bekæmpe fænomenet. Derfor har vi for første gang foretaget en samlet statistisk analyse af, hvilke faktorer der påvirker trygheden i de udsatte boligområder – fra beboersammensætning, arbejdsløshed og flyttemønstre til kriminalitet, nabolagsproblemer og social sammenhængskraft. Det er første gang, en sådan undersøgelse er gennemført i dansk sammenhæng.

Undersøgelsen er blevet til i et samarbejde mellem CFBU og KORA – Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning. KORA har været ansvarlige for de statistiske analyser, som er beskrevet i paperet *“Perceived safety in socially vulnerable neighbourhoods: A combined multilevel and latent class analysis of factors influencing perceived safety”* (Ladenburg m.fl. 2016). CFBU har på baggrund af disse udfærdiget nærværende rapport, hvor resultaterne præsenteres i sammenhæng med den hidtidige viden om utryghed i udsatte boligområder.

TAK

Undervejs i undersøgelsesforløbet har vi haft fornøjelsen af at kunne trække på indsigter, refleksioner og konstruktive kommentarer fra en følgegruppe bestående af Henrik Bech fra Rigspolitiets Center for Statistik og Analyse, Per Sandau og Rune Holst Scherg fra Rigspolitiets Nationale Forebyggelsescenter, Marianne Becker Andersen og Hans Peter de Place fra Det Kriminalpræventive Råd, Tanja Tambour Jørgensen fra Justitsministeriets Forskningskontor, Henning Winther fra Brabrand Boligforening, Anna Flyverbom fra Landsbyggefonden og Klavs Odgaard Christensen fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet. Vi vil gerne takke følgegruppen for dens uvurderlige bidrag til undersøgelsen.

En særlig tak skal også lyde til Rigspolitiet, som har stillet data til rådighed for undersøgelsen.

KONKLUSIONER

Undersøgelsen "Trygheden i danske byområder 2" viste bl.a., at utrygheden i de udsatte boligområder var markant højere end i andre danske byområder, men også at det i de fleste områder kun var få beboere, der faktisk havde været udsat for kriminalitet. Samtidig viste undersøgelsen, at markant flere beboere i udsatte boligområder oplevede utryghedsskabende problemer i deres boligområde sammenlignet med beboerne i andre danske byområder. Særligt fænomener, der kan tolkes som en trussel mod den personlige sikkerhed – som f.eks. unge i grupper, trusler og chikane – så ud til at hænge tæt sammen med det generelle niveau for tryghed i det enkelte boligområde.

I forlængelse af disse resultater er vi i nærværende undersøgelse gået bag om de umiddelbare forhold, der opleves som utryghedsskabende. Vores mål har været at undersøge, hvorfor utrygheden er så høj i visse boligområder: Hvad er de vigtigste årsager til utryghed i de udsatte områder, og hvor skal man sætte ind, hvis man vil utrygheden til livs?

Med udgangspunkt i datamaterialet fra Politiets Tryghedsindeks konkluderer vi i denne undersøgelse følgende:

BEBOERSAMMENSÆTNINGEN PÅVIRKER TRYGHEDEN I BOLIGOMRÅDERNE

Vi har i undersøgelsen analyseret hhv. indkomstniveau, uddannelsesfrekvenser, beskæftigelsesniveauer og den etniske sammensætning i de enkelte boligområder og den eventuelle sammenhæng med beboernes oplevede tryghed. Undersøgelsen viser, at de klassiske socioøkonomiske parametre som uddannelses- og beskæftigelsesniveauet ikke har betydning for trygheden i de udsatte boligområder.

Det har indkomstniveauet og aldersfordelingen til gengæld. Beboerne er generelt mere trygge i boligområder med en lav gennemsnitsalder, muligvis fordi disse områder er præget af mange børnefamilier. Områder

med mange lavindkomsthusholdninger er ligeledes mere trygge, hvilket formentlig hænger sammen med, at de samtidig er beliggende i de mindre byer, hvor trygheden generelt er højere.

Samtidig opleves boligområder med mange beboere med ikke-vestlig baggrund som mindre trygge. Utrygheden knytter sig især til områder med mange efterkommere efter ikke-vestlige indvandrere, idet disse områder opleves som mere utrygge (både af beboere med udenlandsk og med dansk baggrund). Det kan hænge sammen med, at efterkommere er yngre, og at unge med anden etnisk baggrund – måske især mænd – af nogle beboere fortolkes som utryghedsskabende.

VOLD OG NORMBRYDENDE ADFÆRD SKABER UTRYGGE BOLIGOMRÅDER

I undersøgelsen kæder vi for første gang beboernes egne oplevelser med kriminalitet i boligområderne sammen med deres oplevede tryghed. Det viser sig her, at beboere, der har været udsat for henholdsvis vold, indbrud, tyveri og hærværk, er mere utrygge end gennemsnittet. Effekten gælder dog kun, hvis man selv har været udsat for kriminalitet. Det har derimod ingen betydning for trygheden, hvor mange tilfælde af indbrud, tyveri og hærværk der generelt finder sted i boligområdet.

Vold skiller sig dog ud på den måde, at antallet af beboere, der faktisk har været udsat for vold i boligområdet, påvirker de øvrige beboeres tryghed – også selvom man ikke selv har været udsat for vold. Det tyder på, at voldstilfælde er noget, man snakker om i boligområdet, og som skaber en generel utryghed ved at færdes i området. Forekomsten af vold er heldigvis ganske lav i de udsatte boligområder (hvor gennemsnitligt 2 procent har været udsat for vold inden for det seneste år). I nogle områder er det dog op mod hver tiende, der har oplevet vold inden for det sidste år, og her sætter volden sit præg på utrygheden i området.

Derudover forekommer også en lang række nabolagsproblemer af mere eller mindre alvorlig karakter. Her viser undersøgelsen, at beboere, der oplyser, at der i deres boligområde forekommer nabolagsproblemer, der på forskellig måde kan opfattes som en trussel mod den personlige sikkerhed, også generelt er mere utrygge. Det drejer sig især om, at der i boligområdet forekommer problemer med unge i grupper, ballade på gaden samt chikane, vold og trusler.

ET STÆRKT LOKALSAMFUND HOLDER UTRYGHEDEN PÅ AFSTAND

Hvor ovenstående resultater ligger i forlængelse af resultaterne i rapporten "Trygheden i danske byområder 2", rummer nærværende undersøgelse et i dansk sammenhæng nyt resultat: Boligområder med høj social kapital, indikeret ved en høj valgdeltagelse, er gennemgående tryggere. En række boligområder, der ellers statistisk set burde være disponeret for højere utryghed, viser sig altså her at være relativt trygge, og den sociale kapital er medvirkende til dette.

Høj social kapital i et boligområde giver bl.a. beboerne større sikkerhed for, at andre vil gribe ind, hvis de kommer i problemer. Samtidig kan høj social kapital komme til udtryk som kollektiv handlekraft, hvor beboerne går sammen om at stoppe eventuelt utryghedsskabende forhold i boligområdet. At høj social kapital kan modvirke utryghed er ikke nogen ny antagelse, men det er første gang, at sammenhængen er vist i en dansk kontekst.

Resultatet peger på, at styrkelse af lokalsamfundene og den sociale kapital kan være et virksomt middel til at skabe tryghed i boligområder, hvor beboersammenhængen og forekomsten af nabolagsproblemer ellers skaber utryghed.

OVERBLIK OVER UNDERSØGELSENS RESULTATER

Nedenfor har vi opstillet en model, der viser undersøgelsens resultater. Modellen viser de tryghedsfaktorer, som er blevet undersøgt, og hvordan de hænger sammen med den oplevede tryghed. Faktorerne er her stillet op efter deres påvirkning af henholdsvis hele boligområdet og den enkelte beboer.

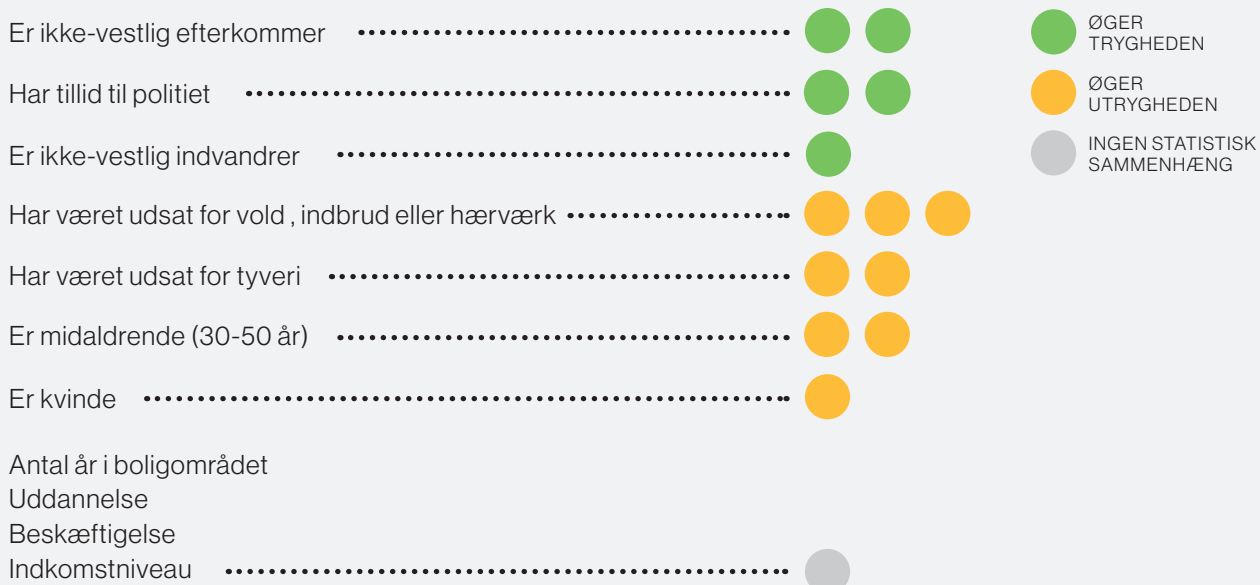
Vi har tildelt hver tryghedsfaktor en score mellem et og tre alt efter faktorens indvirkning på trygheden. Scoren én viser lille, men dog signifikant sammenhæng, scoren to viser en middel og signifikant sammenhæng, mens scoren tre viser en stærk og signifikant sammenhæng. Farvekoden grøn viser positiv påvirkning (faktoren øger trygheden), mens gul er negativ påvirkning (faktoren øger utrygheden). Farvekoden grå viser, at faktoren ingen statistisk sammenhæng har med henholdsvis tryghed eller utryghed. De samlede analysemodeller er vedlagt som Bilag 2 og 3.

Den præcise score for den enkelte faktor kan altid diskuteres, fordi ikke alle er direkte sammenlignelige. F.eks. kan det være vanskeligt at sammenligne sammenhængen mellem alder og tryghed (hvor hvert år potentielt kan øve en lille indvirkning for individet) med sammenhængen mellem køn og tryghed (hvor der for de fleste kun er to muligheder). Vi har derfor valgt at lave opstillingen forholdsvis grovkornet (kun tre scorer) og henviser til gennemgangen af den enkelte faktor i rapportens kapitler for yderligere forklaring på opstillingen.

HVAD KARAKTERISERER TRYGGE OG UTRYGGE UDSATTE BOLIGOMRÅDER?

HVAD KARAKTERISERER TRYGGE OG UTRYGGE BEBOERE?

Modellen viser, hvordan de viste (uafhængige) variable påvirker respondentens tryghed i boligområdet målt på en 7-punkts-skala fra "grundlæggende tryk" til "grundlæggende utryk". Modellen er beregnet på baggrund af hældningskoefficienterne i multi-level-analysens Model III (se Bilag 2) samt vores tolkning af den latente klasse-analyse (se Bilag 3).

Grønne prikker indikerer, at faktoren øger trygheden; gule prikker indikerer, at faktoren øger utrygheden. Antallet af prikker angiver styrken i sammenhængen defineret som effekten på trygheden af en ændring i den uafhængige variabel på 10 procentpoint (for skalavariabel) eller fra 0 til 1 (for binære variabel): • = Effekten er på 0-5 procentpoint; •• = Effekten er på 5-10 procentpoint; ••• = Effekten er større end 10 procentpoint.

HVORDAN ØGER MAN TRYGHEDEN I DE UDSATTE BOLIGOMRÅDER?

Undersøgelsens resultater peger på en række områder, hvor man kan sætte ind for at højne trygheden i de udsatte boligområder.

Kriminalitetsbekæmpelse hjælper

Personer, der har været udsat for kriminalitet i deres boligområde, er mere utrygge. Det er heldigvis relativt få, der udsættes for kriminalitet – også i de udsatte boligområder – men ved at nedbringe antallet af ofre yderligere vil man alt andet lige også mindske utrygheden.

Det er især vigtigt at have fokus på voldskriminalitet. Modsat andre kriminalitetsformer er vold ikke kun utrygheds-skabende for den person, der udsættes for vold. De øvrige beboere i området bliver også mere utrygge, jo flere tilfælde af vold der er i boligområdet. Det tyder på, at vold og overfald er noget, der rygtes og skaber frygt i boligområdet.

Læs mere om kriminalitetsbekæmpelse og kriminalpræventivt samarbejde i CFBU's udgivelser:

Den danske hotspotmodel (2015) og Tre trin til tryggere boligområder (2014)

Sæt ind over for ballade i gadebilledet

Unge i grupper og ballade i gadebilledet hænger tæt sammen med utryghed. Det samme gør oplevelser af chikane, tilråb og trusler. Adfærd, der bryder med almindelige normer for opførsel i det offentlige rum, kan fortolkes som en trussel mod den personlige sikkerhed og bidrager til at gøre beboerne utrygge ved at færdes i boligområdet.

Det er velkendt, at mange unge mænd i de udsatte boligområder har en gadeorienteret livsstil. Det betyder ikke nødvendigvis, at de udgør en trussel mod de øvrige beboere, eller at deres adfærd har et kriminelt sigte. Ved at arbejde med de unges adfærd og de signaler, de sender, kan man muligvis nedbringe utrygheden blandt de øvrige beboere.

Læs mere om gadeplansindsatser for unge i CFBU's udgivelse:

Helhedsorienteret Gadeplansindsats (2015)

Styrk lokalsamfundet

Stærke lokalsamfund, hvor beboerne tager medansvar og engagerer sig i områdets udvikling, er mere trygge og mere modstandsdygtige over for utryghedsskabende hændelser. Samtidig viser undersøgelser, at unges kriminalitetsrisiko er lavere i områder, hvor den uformelle sociale kontrol fungerer, mens kriminaliteten stiger, når den sociale kontrol svækkes (Justitsministeriet 2009: 303f).

Derfor giver det mening at arbejde med at styrke lokalsamfundet og de kræfter, der gør det muligt for beboerne selv at sikre ro og orden i boligområdet.

Læs mere om indsatser, der styrker naboskabet i CFBU's udgivelse:

Aktiviteter, der styrker naboskabet - Kortlægning af international forskning og erfaringer (2016)

SÅDAN HAR VI GJORT

Der er mange måder at undersøge tryghed og kriminalitet på. I det følgende vil vi redegøre for undersøgelsens datagrundlag samt de analytiske valg, vi i samråd med KORA og projektets følgegruppe har taget i udfærdigelsen af analysen.

DATA

Undersøgelsen bygger på en kombination af spørgeskemadata fra Politiets Tryghedsindeks i 2012-2013 og oplysninger fra Danmarks Statistiks registre.

POLITIETS TRYGHEDSINDEKS

Spørgeskemaundersøgelsen "Politiets Tryghedsindeks" er gennemført af Danmarks Statistik som web- og telefonsurvey. Undersøgelsen er gennemført flere gange, men i nærværende undersøgelse benytter vi udelukkende data fra undersøgelsen i 2013¹.

Stikprøven er udvalgt, så den er repræsentativ for indbyggerne inden for en række geografiske enheder: hele landet, de 12 politikredse, de største byområder og en række særligt udsatte boligområder. I denne rapport vil vi udelukkende have fokus på de udsatte boligområder. Vi har endvidere afgrænset de udsatte boligområder således, at kun beboere i almene lejeligheder indgår i undersøgelsen².

Særligt udsatte boligområder er i undersøgelsen defineret som boligområder, der optræder på Rigspolitiets liste over særligt udsatte boligområder (den såkaldte SUB-liste). Udnævnelser til SUB-område foregår ved,

at den enkelte politikreds ud fra en politifaglig vurdering udpeger de områder i kredsen, der er mest belastede af kriminalitet og utryghedsskabende adfærd (Rigspolitiet 2013a: 5). I 2012 var der 34 områder på listen, og i denne undersøgelse indgår 31 af disse områder³. De udvalgte boligområder er vist i Bilag 1.

For flere oplysninger om Politiets Tryghedsindeks henviser vi til den tilhørende metoderapport (Rigspolitiet 2013b) samt vores egen undersøgelse "Trygheden i danske byområder 2" (Kjeldsen og Avlund 2016).

REGISTEROPLYSNINGER

For at finde forklaringer på, hvorfor beboerne i nogle områder er utrygge, har vi koblet spørgeskemaundersøgelsen sammen med registeroplysninger fra Danmarks Statistik. Vi inddrager registeroplysninger på to niveauer: på individniveau, dvs. oplysninger om de personer, der har svaret på spørgeskemaundersøgelsen; og på områdeniveau, dvs. oplysninger om de boligområder, svarpersonerne er bosat i.

På individniveau indgår bl.a. oplysninger om svarpersonernes køn, alder, etnicitet, uddannelse, beskæftigelse, husstandsindkomst og antal år, man har boet i boligområdet⁴. På boligområdeniveau indgår en række oplysninger, der bl.a. indikerer områdets arbejdsløshed, fattigdom, kriminalitet, alderssammensætning, andel indvandrere og efterkommere, valgdeltagelsen ved kommunalvalg mv.

1 Dette skyldes, at vi har ønsket at koble spørgeskemadata sammen med registerdata fra Danmarks Statistik. Da nogle registre først bliver tilgængelige med et par års forsinkelse, har vi valgt at afgrænse undersøgelsen til den første tryghedsmåling fra 2012-13.

2 Det betyder, at stikprøven afviger en smule fra den stikprøve, der blev anvendt i Kjeldsen og Avlund (2016), idet den første rapport også inkluderede en række personer, der var bosat i andre typer af boliger, typisk ejerboliger i området omkring det almene boligbyggeri, der af politiet medregnes som en del af SUB-området. Godt 92 procent af stikprøven for SUB-områderne var i 2012-13 bosat i almenlystige lejeligheder og indgår dermed i denne undersøgelse.

3 Tre områder på SUB-listen fra 2012 indgår ikke i denne undersøgelse. Det drejer sig dels om Indre Nørrebro (Blågården) og Ydre Nørrebro (Mjølnerparken). Vi har valgt ikke at medtage disse områder, da beboersammensætningen og områdenes geografiske karakteristika adskiller sig væsentligt fra de øvrige områder på listen. Derudover er boligområdet Farum Midtpunkt af tekniske hensyn ikke medtaget, fordi vi på undersøgelsestidspunktet ikke havde fået adgang til data for boligområdet. De 31 boligområder, der indgår i undersøgelsen, er vist i Bilag 1.

4 Disse oplysninger har været mulige at tilføje, fordi hver svarperson i undersøgelsen har kunnet identificeres i Danmarks Statistiks registre. Det skal understreges, at svarpersonerne naturligvis er anonymiserede.

HVORDAN MÅLER VI UTRYGHED?

Ligesom i tidligere undersøgelser definerer vi utryghed i forbindelse med kriminalitet som en følelsesmæssig reaktion hos den enkelte beboer, genereret af kriminalitet eller symboler forbundet med kriminalitet (for en uddybning, se: Avlund 2012: 16).

Man kan bruge forskellige spørgsmål til at analysere borgernes utryghed. I denne undersøgelse anvender vi et generelt tryghedsspørgsmål, som er gennemgående i Politiets Tryghedsindeks, og som derfor kan følges over tid, efterhånden som tryghedsindekset opdateres med nye målinger⁵. Spørgsmålet er:

På en skala fra 1-7, hvor 1 er 'jeg føler mig grundlæggende tryk i mit nabolag', og 7 er 'jeg føler mig grundlæggende utryk i mit nabolag', hvor tryk eller utryk føler du dig så?

69 procent af beboerne i de udsatte områder svarer 1, 2 eller 3 på skalaen – dvs. at de er grundlæggende trykke. 11 procent giver sig selv et 4-tal, hvilket er en neutral værdi midt på skalaen, mens 20 procent svarer 5, 6 eller 7 – dvs. at de befinder sig i den grundlæggende utrykke ende af skalaen.

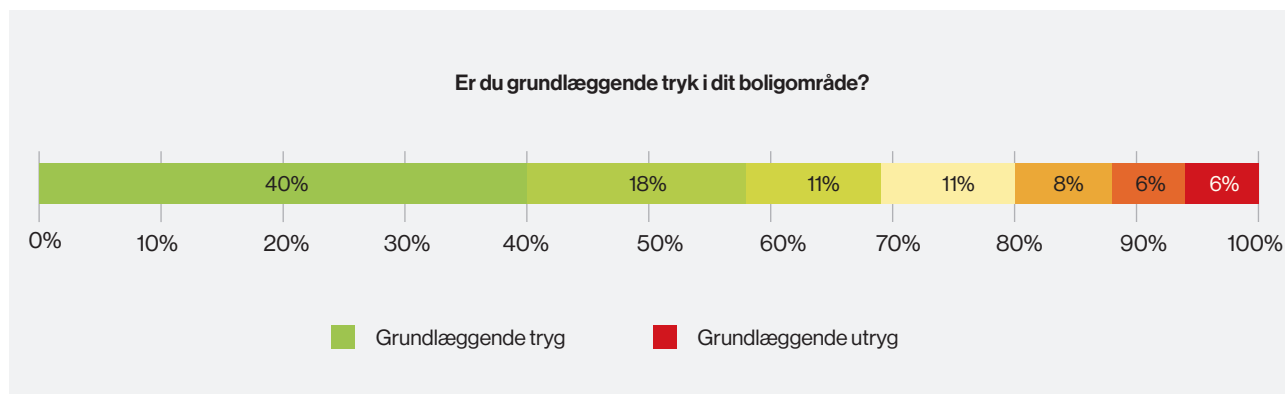
⁵ På nuværende tidspunkt er tryghedsindekset gennemført i hhv. 2012-13, 2014 og 2015 (se Rigspolitiet 2013; 2015a; 2015b).

ANALYSEMODEL OG PRÆSENTATION AF RESULTATER

KORA har gennemført analysearbejdet for CFBU. Det har de gjort gennem en samlet statistisk analyse, der medtager oplysninger både på individ- og områdeniveau, en såkaldt multi-level-model. Derudover er der gennemført en såkaldt latent klasse-analyse med særligt fokus på respondenternes oplevelser af nabolagsproblemer. Det samlede resultat af multi-level-analysen er vedlagt som Bilag 2, mens resultatet af den latente klasse-analyse er vedlagt som Bilag 3.

Multi-level-modellen er opbygget med tre modeller, hvor uafhængige variable trinvis tilføjes analysen. I nærværende rapport tolker vi alene på multi-level-analysens Model III, medmindre andet er angivet. De metodiske valg og overvejelser er nærmere beskrevet i KORAs working paper: "Perceived safety in socially vulnerable neighbourhoods: A combined multilevel and latent class analysis of factors influencing perceived safety" (Ladenburg m.fl. 2016).

Hvor KORA i deres working paper går i dybden med at præsentere de statistiske analyser, er formålet med denne rapport at sammenfatte, forklare og fortolke resultaterne, så de bliver anvendelige i det tryghedsfremmende arbejde. De fortolkninger af de statistiske analyser, der præsenteres i rapporten, er udtryk for

N=5.934

vores – teoretisk begrundede – vurdering af, hvilke sammenhænge og betydninger resultaterne peger på. Tolkningerne er ikke udtryk for videnskabelige fakta, men et kvalificeret bud informeret af vores viden fra tryghedsforskningen samt vores arbejde med data-materialet.

KAN VI STOLE PÅ RESULTATERNE?

Da stikprøven kun udgør en mindre delmængde af den samlede population inden for de forskellige geografiske områder, er resultaterne behæftet med en vis stikprøveusikkerhed. Alle resultater, der formidles i tekst og figurer, er statistisk signifikante ($p=0,05$), medmindre andet er angivet.

For en gennemgang af de øvrige usikkerheder forbundet med undersøgelsen henvises til rapporten "Trygheden i danske byområder 2" (Kjeldsen og Avlund 2016) og KORAs working paper (Ladenburg m.fl. 2016).

DEN ENKELTE BEBOER

Beboerne i udsatte boligområder er indbyrdes lige så forskellige som beboerne i alle danske boligområder. Samlet set er der dog betydelige forskelle på, hvem der bosætter sig i udsatte boligområder sammenlignet med andre byområder. Flere beboere i de udsatte boligområder lever på kanten af samfundet, og flere kan beskrives som ressourcetsvage med begrænset uddannelse, ringe tilknytning til arbejdsmarkedet og flere sociale problemer end den gennemsnitlige befolkning.

En udbredt antagelse er, at en beboersammensætning med en overrepræsentation af ressourcetsvage beboere på flere måder kan være med til at forklare, hvorfor vi ser en forhøjet utryghed i de udsatte boligområder: Dels fordi socialt udsatte beboere på grund af deres situation grundlæggende er mere utrygge end andre befolkningsgrupper, og dels fordi en højere andel ressourcetsvage og dårligt integrerede borgere muligvis medfører nogle sociale problemer i boligområdet, som skaber utryghed blandt de øvrige beboere. Men holder disse antagelser i virkeligheden? Det undersøger vi i det nedenstående.

DE BRILLER, MAN SER SIT BOLIGOMRÅDE GENNEM

Vi skrev ovenfor, at "utryghed i forbindelse med kriminalitet er en følelsesmæssig reaktion for den enkelte beboer, genereret af kriminalitet eller symboler forbundet med kriminalitet" (Avlund 2012). Den definition indeholder to vigtige pointer: For det første, at følelsen er individuel, og for det andet, at følelsen hænger sammen med fænomener, man oplever i sin omverden.

Her starter vi med det individuelle. Talrige undersøgelser viser, at nogle individer er mere tilbøjelige til at blive utrygge end andre. Faktorer som køn, alder, uddannelsesniveau, indkomst og etnicitet er alt sammen forhold, der ifølge forskellige undersøgelser kan gøre den enkelte beboer mere disponeret for at opleve utryghed. Vi ser altså her på forhold, der påvirker den måde, den enkelte beboer oplever sit boligområde på, herunder hvordan

man oplever eventuelt utryghedsskabende forhold. Man kan lidt forenklet sige, at vi her fokuserer på de "briller", den enkelte anskuer sit boligområde igennem, altså den optik, der gør, at de samme fænomener kan opleves helt forskelligt af forskellige typer beboere.

KVINDER ER LIDT MERE UTRYGGE END MÆND

Vores statistiske analyse viser i forlængelse af den meste øvrige tryghedsforskning (se f.eks. Hale 1996), at kvinder i udsatte boligområder er signifikant mere utrygge end mænd. Forskellen blandt mænd og kvinder er dog ikke stor – gennemsnitskvinden er blot 4 procentpoint mere utryg end gennemsnitsmanden i de udsatte boligområder.

ALDER HAR EN BETYDNING FOR TRYGHEDEN

Det er omdiskuteret i tryghedsforskningen, hvordan alder indvirker på individers oplevelse af tryghed – nogle undersøgelser finder, at unge er mere utrygge, andre, at ældre er mere utrygge, og nogle, at både ældre og yngre er de mest trygge! (se Chadee og Ditton 2003). Vores resultater ligger i forlængelse af sidstnævnte: Midaldrende og unge voksne i alderen mellem 30 og 50 år er de mest trygge, mens både gruppen af yngre og gruppen af ældre i gennemsnit er mere trygge.

Forskellene er nok signifikante, men ikke store. En 20-årig er knap 2 procentpoint mere tryg end en 40-årig, mens en 75-årig er ca. 7 procentpoint mere tryg end en 40-årig. Analysen afkræfter således den udbredte hypotese om, at det især er "gamle damer", der er bange for kriminalitet. Utrygheden i de udsatte boligområder er faktisk større blandt den store gruppe af midaldrende beboere.

En hypotese kunne være, at de ældre beboere er mere trygge, fordi de har boet længe i deres boligområde – og derfor kender området og naboerne godt. Det er imidlertid ikke tilfældet! Faktisk har det ingen betydning for den enkelte beboers tryghed, om vedkommende har boet kort eller lang tid i boligområdet.

DET ER BOLIGOMRÅDET OG IKKE DEN ENKELTES UDSATHED, DER ER AFGØRENDE ...

Når man taler om udsatte boligområder, er et særligt interessant spørgsmål, om beboernes individuelle sociale og økonomiske ressourcer indvirker på deres oplevede tryghed. Mange undersøgelser peger nemlig på, at beboere med mange ressourcer i form af en god uddannelse, beskæftigelse og en høj indkomst er mere trygge (se f.eks. Balvig og Kyvsgaard 2011: 96). Forklaringen er angiveligt, at socialt udsatte føler sig mere sårbare og måske derfor er mere opmærksomme på utryghedsskabende hændelser – og at den forhøjede utryghed i udsatte områder bl.a. skyldes netop det (Heber 2005: 50).

Hvis denne antagelse var rigtig, ville vi i datamaterialet se, at beboere, der har en høj uddannelse, er i beskæftigelse og har en højere indkomst, ville være mere trygge sammenlignet med deres mindre ressourcestærke "naboer" i de udsatte boligområder. Det viser sig ikke at være tilfældet! Hverken uddannelsesniveau, beskæftigelsesgrad eller indkomst hænger statistisk set sammen med den enkelte beboers oplevede tryghed.

Det tyder på, at de individorienterede socioøkonomiske forklaringer på utrygheden ikke holder stik, når konteksten er udsatte boligområder i Danmark. Ser man på de udsatte områder alene, er de ressourcestærke beboere ikke mere trygge end de ressourcesvage ditto. Når andre undersøgelser peger på denne sammenhæng, kan det måske skyldes, at de netop ikke tager højde for den geografiske faktor: at socialt udsatte ofte bor sammen i udsatte boligområder eller fattige bydele. Når undersøgelser identificerer socialt udsatte som mere utrygge end andre grupper i befolkningen, kan forklaringen med andre ord være, at de er utrygge, fordi de bor i nogle områder, der er utrygge at bo og færdes i – snarere end at det er deres socialt udsatte position, der gør dem utrygge¹.

... MEN ETHNICITET SPILLER EN ROLLE

Hvor socioøkonomien ikke på et individuelt plan kan forklare den forhøjede utryghed, viser det sig til gengæld, at den enkelte beboers etnicitet hænger signifikant sammen med dennes tryghed: Beboere med indvandrerbaggrund er signifikant mere trygge end beboere med dansk baggrund. Efterkommerne (beboere, hvor begge forældre har udenlandsk baggrund) er de tryggeste i denne gruppe – de er i gennemsnit 9 procentpoint mere trygge end beboere med dansk baggrund.

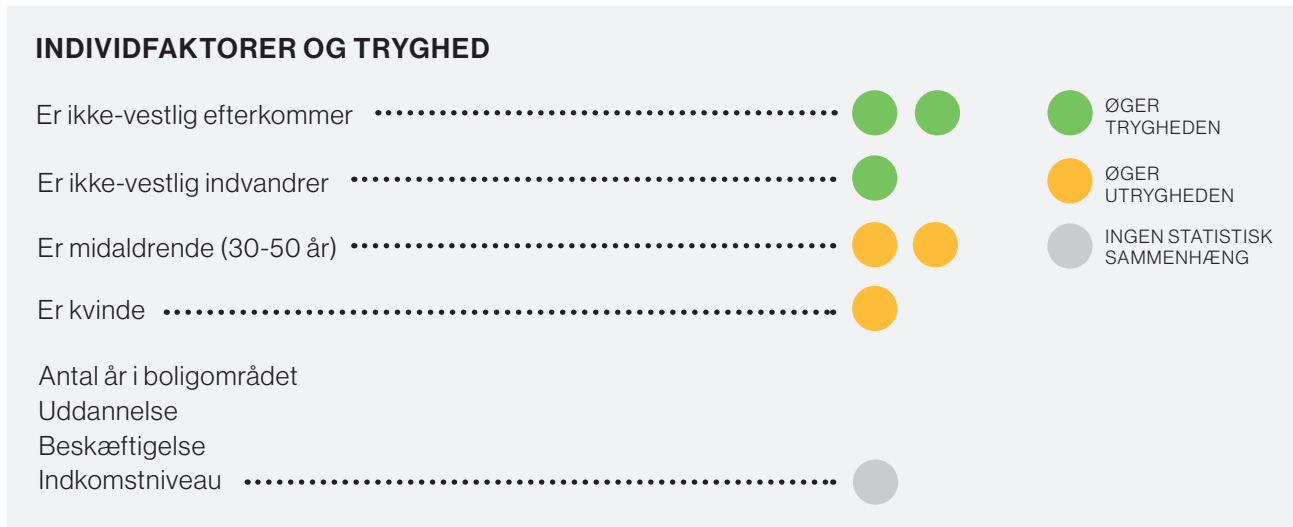
Dette resultat står umiddelbart i modsætning til en række udenlandske undersøgelser, der finder, at indvandrere generelt er mere utrygge end gennemsnittet. Disse undersøgelser omhandler dog ikke specifikt beboerne i udsatte boligområder, men befolkningen generelt. Her er en væsentlig forskel, at personer med anden etnisk baggrund i de fleste af de boligområder, der indgår i denne undersøgelse, enten udgør majoriteten eller en stor minoritet blandt beboerne. Det kan være en medvirkende forklaring på, hvorfor indvandrere og efterkommere er relativt mere trygge end beboere med etnisk dansk baggrund.

Vi vil vende tilbage til dette spørgsmål i næste afsnit, hvor vi analyserer beboersammensætningen på områdeniveau.

¹ Denne form for fejlslutning er også blevet kaldt "den atomistiske fejlslutning" (Lindström m.fl. 2003: 118). Det skal dog nævnes, at der også findes statistiske analyser, bl.a. fra Sverige, der tager højde for, om svarpersonerne er bosat i et udsat boligområde, men som stadig finder, at f.eks. lav uddannelse og indkomst er forbundet med større utryghed (se f.eks. Ericksson 2008: 47).

KORT OM INDIVIDFAKTORER OG TRYGHED

Nedenstående figur illustrerer de faktorer, som vi i nærværende kapitel har analyseret. Figuren viser, at kvinder og midaldrende beboere generelt er en smule mere utrygge end andre beboere, samt at personer med ikke-vestlig baggrund er en smule mere trygge end personer med dansk eller vestlig baggrund.

For en forklaring af figuren – se side 8.

BEBOER-SAMMENSÆTNINGEN

I det nedenstående ser vi på, hvad beboersammensætningen i boligområdet betyder for den enkeltes følelse af tryghed eller utryghed. Antagelsen er, at beboersammensætningen har betydning for, hvordan den enkelte beboer oplever området.

BEBOERNE ER MEST TRYKKE I HOMOGENE OMRÅDER MED LAV GENNEMSNITSALDER

Hvad har gennemsnitsalderen i et boligområde med trygheden at gøre? Tilsyneladende en hel del. Undersøgelsen viser i hvert fald, at man som beboer – uanset hvor gammel man selv er – føler sig mere tryk i et boligområde, hvor gennemsnitsalderen er lav. Den sammenhæng gælder dog kun, hvis aldersspredningen er lille – dvs. hvis beboerne i området for de flestes vedkommende har nogenlunde samme alder. Hvis aldersspredningen er stor, forsvinder sammenhængen.

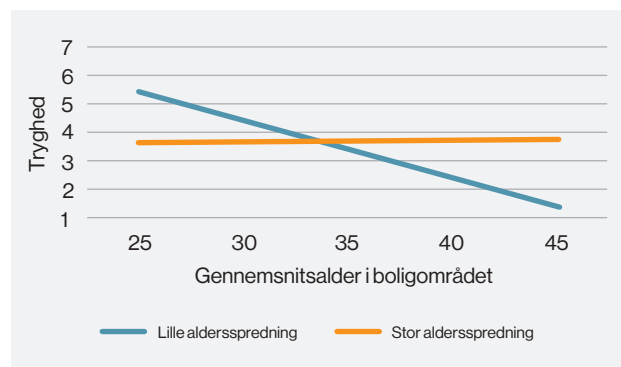
Hvor vi ovenfor så, at ældre beboere er de mest tryk, viser dette resultat altså, at de fleste føler sig mest tryk ved at bo i et boligområde med mange unge. Det kan forekomme paradoksalt, men forklaringen er muligvis, at områder med en lav gennemsnitsalder og lav aldersspredning ofte er områder med mange unge og børnefamilier. Børnefamilier bruger i højere grad områdets legepladser og udearealer, og forældre vil ofte være drivende kræfter i at igangsætte og gennemføre tiltag, der kan skabe tryk i områdets fællesarealer. Både børnefamiliernes dagligdags færden og deres lokale engagement kan således tænkes at være med til at skabe et mere tryk boligområde.

På samme måde viser de statistiske analyser, at beboere i områder med en overrepræsentation af mænd er mere tryk end beboere i områder med en overrepræsentation af kvinder. Også her er et kvalificeret gæt, at mænd generelt færdes mere ude i boligom-

rådet og i højere grad opfattes som kapable vogtere¹ (Cohen og Felson 1979: 590).

Omvendt er beboere, der bor i områder med en høj gennemsnitsalder, mindre tryk. En hypotese kunne være, at disse områder i højere grad er beboet af enlige voksne og par uden børn, der i mindre grad færdes ude i området. Nedenstående figur viser sammenhængen mellem tryk, gennemsnitsalder og aldersspredning.

Tryk og gennemsnitsalder i de udsatte boligområde

Kilde: Ladenburg m.fl. 2016: 23.

SOCIALT UDSATTE SKABER IKKE ØGET UTRYGHED

En faktor, der i mange undersøgelser udpeges som en kilde til utryk, er graden af social udsathed i boligområdet (se f.eks. Ericksson 2008: 35). Derfor undersøger vi de klassiske socioøkonomiske parametre som uddannelse, beskæftigelse og indkomst: Har det betydning for tryk, hvad uddannelsesniveaue i boligområdet er? Eller hvor mange arbejdsløse og fattige familier der er?

¹ Personer bosat i områder med mange mænd (op mod 53 procent) er i gennemsnit 14 procentpoint tryk end personer bosat i områder med færre mænd (44 procent).

Uddannelse, beskæftigelse og indkomst viser sig ikke overraskende at være stærkt korreleret, så områder, hvor mange har en uddannelse, typisk også har mange beskæftigede og mange med højere indkomster². De tre faktorer er således alle udtryk for niveauet af social udsathed i et boligområde.

Når vi så ser på sammenhængen med trygheden, viser undersøgelsen i modsætning til en række andre studier, at uddannelsesniveaet i boligområdet ikke har nogen betydning for trygheden. Det samme gælder for arbejdsløsheden³. Boligområdet bliver altså hverken mere eller mindre trygt af, om der bor flere højtuddannede, eller om arbejdsløsheden er høj eller lav.

Til gengæld viser det sig, at indkomstniveauet har betydning for trygheden i boligområdet. Sammenhængen er dog ikke helt, som man skulle forvente. Derimod viser undersøgelsen, at trygheden er større, hvis man bor i et område med mange lavindkomsthusholdninger. Bor man i det område med flest lavindkomsthusholdninger (hvor lavindkomsthusholdninger udgør 45 procent af husholdningerne), er man alt andet lige 12 procentpoint mere tryk, end hvis man bor i det område med færrest lavindkomsthusholdninger (hvor lavindkomsthusholdninger udgør 10 procent af husholdningerne).

Resultatet er overraskende og står da også i modsætning til anden forskning på tryghedsområdet (Heber 2005: 50). Alt andet lige burde en stor andel beboere med lav indkomst betyde, at flere børn og unge vokser op i ressourcetsvage hjem og dermed også har større risiko for at begå kriminalitet eller udvise utrygheds-skabende adfærd; det burde også betyde, at færre beboere har personligt overskud til at hjælpe hinanden i utrygge situationer eller overskud til at gå sammen om at stoppe en eventuel utrygheds-skabende udvikling i boligområdet. Her viser vores dataanalyse så det stik modsatte. Det peger på, at fattigdom ikke nødvendigvis avler utryghed – i hvert fald ikke i en dansk kontekst. Men er det ligefrem sådan, at jo fattigere, desto tryk-

gere? Formentlig ikke, men der kan være andre forklaringer.

En forklaring er sandsynligvis, at de boligområder med flest lavindkomsthusholdninger typisk er beliggende i de mindre byer, mens boligområderne i det storkøbenhavnske område og i Aarhus har relativt få lavindkomsthusholdninger⁴. Samtidig er utrygheden i de største byer også højere, mens de udsatte områder i de mindre byer oplever mindre utryghed. Når vi ser en sammenhæng mellem lavindkomsthusholdninger og tryghed, kan det således i lige så høj grad være en sammenhæng mellem urbanisering og tryghed – en sammenhæng, vi desværre ikke har haft mulighed for at undersøge nærmere.

DEN ETNISKE SAMMENSÆTNING PÅVIRKER TRYGHEDEN

Et forhold, der ligeledes har betydning for den enkelte beboers tryghed, er de øvrige beboeres etniske baggrund. Her viser de statistiske analyser for det første, at andelen af indvandrere og efterkommere er korreleret – dvs. at jo flere indvandrere i et boligområde, desto flere efterkommere vil der også være. Samtidig vil der være færre beboere med etnisk dansk baggrund.

Dernæst viser analyserne, at jo flere indvandrere og efterkommere, der er i boligområdet samlet set, desto større er utrygheden generelt. I nogle områder udgør indvandrere og efterkommere 70-80 procent af beboerne, mens de i andre områder kun udgør 20-25 procent.

For det tredje viser analysen, at den øgede utryghed særligt relaterer sig til gruppen af efterkommere. Dvs. at hvis gruppen af beboere fra ikke-vestlige lande for en stor dels vedkommende består af efterkommere, vil utrygheden alt andet lige være højere. Det betyder, at i de områder, hvor der er flest efterkommere (38 procent), er beboerne i gennemsnit 49 procentpoint mere utrygge end i de områder med færrest efterkommere (6 procent). Omvendt vil utrygheden være relativt lavere, hvis beboerne af ikke-vestlig herkomst primært er førstegenerationsindvandrere.

² Derfor er kun en andel lavindkomsthusholdninger medtaget i den endelige statistiske model, men de andre variable er undersøgt tidligere i modelsøgningen.
³ Dog er der visse boligområder med et middelniveau af ungdomsarbejdsløshed – dvs. ungdomsarbejdsløshed mellem 8,5 og 10 procent – hvor utrygheden er højere end i de øvrige områder (hvor ungdomsarbejdsløsheden er hhv. under 8,5 procent og over 10 procent).

⁴ Det hænger formentlig sammen med et generelt højere huslejeniveau i bl.a. hovedstadsområdet (Landsbyggefonden 2015).

Da vi analyserede den enkelte beboers karakteristika og sammenhængen med trygheden, fandt vi, at både indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig baggrund var signifikant mere trygge end beboere med dansk baggrund. Når beboerens egen etniske baggrund spiller en rolle ift. tryghed, er det oplagt at antage, at beboere med indvandrerbaggrund også er mere trygge, fordi de bor i boligområder, hvor indvandrere udgør majoriteten af beboerne.

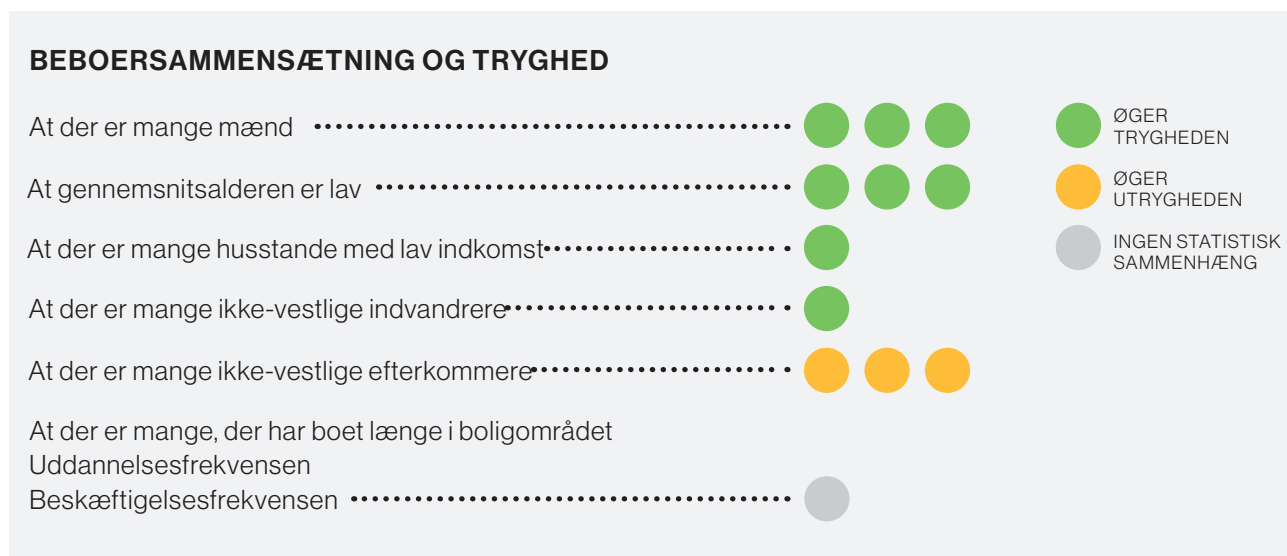
Det er formentlig en del af forklaringen. Samtidig er det værd at bemærke, at indvandrere, efterkommere og danskere er mere trygge ved at bo i områder med mange førstegenerationsindvandrere, mens de alle er mindre trygge ved at bo i områder med mange efterkommere fra ikke-vestlige lande.

En forklaring er formentlig, at generationsforskellen hænger tæt sammen med alder og dermed livsfase, idet efterkommere oftere vil være børn og unge. Disse grupper har samtidig en anden adfærd i boligområdet end deres forældre. F.eks. peger mange undersøgelser på gadeorienteret livsstil blandt unge efterkommere som en kilde til utryghed i visse boligområder (se f.eks. Kalkan 2014; Kjeldsen m.fl. 2015).

KORT OM BEBOERSAMMENSÆTNING OG TRYGHED

Nedenstående figur illustrerer de faktorer, som vi i nærværende kapitel har analyseret. Figuren viser, at trygheden er højere i områder, hvor der bor mange mænd, og hvor gennemsnitsalderen er lav – formentlig med mange unge og børnefamilier. Den viser også, at der er tryggere i områder med mange fattige husstande, hvilket dog hænger sammen med, at disse områder oftest er beliggende i de mindre provinsbyer.

Omvendt er der mindre trygt i områder, hvor en stor del af beboerne har anden etnisk baggrund. Utrygheden relaterer sig primært til områder, hvor der bor mange efterkommere med anden etnisk baggrund, mens der er relativt mere trygt i områder med mange førstegenerationsindvandrere.

For en forklaring af figuren – se side 8.

NABOLAGSPROBLEMER

Vi har hidtil beskæftiget os med forhold, der kan antages at danne baggrund for en forhøjet utryghed i bestemte boligområder – enten forhold hos den enkelte beboer, som farver dennes syn på boligområdet, eller forhold hos den samlede gruppe af beboere, som på en eller anden måde påvirker den enkelte beboers oplevede tryghed.

Både individuelle forhold og forhold omkring beboersammensætningen kan – som vi har set i de foregående afsnit – i sig selv have betydning for den oplevede tryghed¹. På baggrund af tryghedsforskningen må vi dog antage, at utrygheden i udsatte boligområder for størstedelens vedkommende udspringer af nogle konkrete hændelser og oplevelser i boligområdet. En engelsk undersøgelse peger f.eks. på, at det er omfanget af nabolagsproblemer, og ikke beboersammensætningen, der har betydning for beboernes forestillinger om kriminalitet og frygten for at blive offer (Brunton-Smith m.fl. 2014). Det er disse nabolagsproblemer, vi vil fokusere på i det følgende.

HVORDAN MÅLES KRIMINALITET OG NABOLAGSPROBLEMER?

I det nedenstående ser vi på, hvordan kriminalitet og normbrud påvirker trygheden i de udsatte boligområder. For at kunne undersøge den sammenhæng, må vi imidlertid have en god indikator for forekomsten af kriminalitet og nabolagsproblemer i områderne. Vi har valgt at inddrage fire indikatorer:

1. Antal anmeldelser af borgerrettet kriminalitet i boligområdet
2. Andel af beboerne, der er sigtet for kriminalitet
3. Andel af beboerne, der oplyser, at de har været udsat for kriminalitet
4. Beboernes opfattelse af, om bestemte nabolagsproblemer forekommer i området

¹ Nabolagsproblemerne tolkes individuelt, hvorfor beboerens ressourcer, historie, personlighed m.m. har betydning for, om hændelserne opleves som utryghedsskabende. Og omfanget af nabolagsproblemer hænger med stor sandsynlighed sammen med beboersammensætningen (Brunton-Smith m.fl. 2014).

ANTALLET AF ANMELDELSER HAR IKKE BETYDNING FOR TRYGHEDEN

Anmeldelsesstatistik dækker over den kriminalitet, der anmeldes til politiet. Anmeldelsesstatistik er en relativt let tilgængelig kilde til at aflæse kriminaliteten i et bestemt boligområde, og den anvendes da også ofte af lokale myndigheder, der, i mangel af bedre data, forsøger at indikere niveauet for tryghed eller kriminalitet.

Anmeldelsesstatistik har dog altid det indbyggede problem, at den netop kun dækker den kriminalitet, der anmeldes. Alt efter typen af kriminalitet svinger anmeldelsesfrekvensen fra knap 60 procent helt ned til 5 procent (Se Kjeldsen og Avlund 2016: 29). Med andre ord er der en stor del af kriminaliteten, der ikke anmeldes til politiet. Dertil kommer, at mange utryghedsskabende hændelser slet ikke betragtes som egentlig kriminalitet. Det gælder f.eks. truende tilråb og grupper af unge, der hænger ud i byrummet og laver ballade.

Vi har derfor tidligere påpeget, at anmeldelsesstatistikken formentlig er en dårlig indikator for, hvor trygt eller utrygt der er i et boligområde (Kjeldsen og Avlund 2016). Denne undersøgelse bekræfter den pointe: Analysen viser nemlig, at der ingen sammenhæng er mellem antallet af anmeldelser og utrygheden i boligområderne². På den baggrund må vi fraråde at bruge antallet af anmeldelser som indikator for den oplevede tryghed i et boligområde. Har man ikke andre data at ty til, er det både hurtigere, lettere og lige så gyldigt at spørge sit kaffegrums eller tælle fugle på trækk.

OG SIGTELSE HELLER IKKE ...

Antallet af beboere i et område, der har modtaget sigtelser for kriminalitet, er en anden indikator for kriminalitet, der kunne formodes at have betydning for trygheden. Det er således en nærliggende hypotese, at boligområdet opleves som mindre trygt, hvis man

² I denne undersøgelse anvendes antallet af anmeldelser for borgerrettet kriminalitet pr. 1.000 beboere.

bor dør om dør med et stort antal kriminelle³. Analysen viser imidlertid, at det ikke er tilfældet. Tværtimod ser vi en række uforklarlige og måske tilfældige sammenhænge, der peger i mange retninger⁴. Antallet af sigtede i området hænger altså ikke entydigt sammen med trygheden og er derfor ikke medtaget i den samlede statistiske analyse (Ladenburg m.fl. 2016).

Når hverken anmeldelser eller sigtelser kan forklare beboernes oplevelse af utryghed, skyldes det så, at det slet ikke er kriminaliteten, der skaber utrygheden? Nej, som vi skal se i det følgende, er det ikke tilfældet. Blot er antallet af anmeldelser og sigtelser for svage indikatorer på den enkelte beboers oplevelse af kriminalitet til, at man derigennem kan etablere en kobling til den oplevede tryghed.

BEBOERNES EGNE OPLEVELSER MED KRIMINALITET

Politiets Tryghedsindeks indeholder en række spørgsmål om svarpersonens egne oplevelser med kriminalitet og utryghedsskabende adfærd. Denne type af spørgsmål – der kan betragtes som en såkaldt "offerundersøgelse" – opfattes generelt som den mest sikre indikator for kriminalitetens faktiske omfang (se f.eks. Balvig og Kyvsgaard 2011). Det har for første gang givet mulighed for at estimere den faktisk forekommende kriminalitet i de udsatte boligområder, som beskrevet i "Trygheden i danske byområder 2". I det nedenstående ser vi nærmere på, hvad det betyder, hvis man selv har været udsat for kriminalitet, samt hvad omfanget af kriminalitet i området betyder for utrygheden.

3 Denne sammenhæng er imidlertid heller ikke entydig, og f.eks. vil der altid være en del af de sigtede i et boligområde, der er sigtet for hændelser, der er foregået uden for boligområdet. Samtidig er andelen af sigtede i et boligområde også delvist udtryk for politiets lokale ressourcemæssige prioritering (f.eks. er de regionale politidirektører de seneste år blevet tildelt en økonomisk bonus ved opnåelse af et centralt fastlagt måltal for sigtelser). Det varierer med andre ord, hvor stor en del af de kriminelle aktiviteter der fører til sigtelse, og sigtelsesstatistik kan derfor ikke anvendes til direkte at indikere niveauet af kriminalitet i et boligområde.

4 Analyserne viser bl.a., at jo flere, der er sigtet for simpel vold, hærværk og brandstiftelse, desto mere tryghed. Det modsatte gælder for grov vold, besiddelse af stoffer, brud på våbenloven og færdselsloven, mens antallet af sigtede sexforbrydere til gengæld ikke hænger sammen med graden af utryghed (Ladenburg m.fl. 2016: 14).

OFRE FOR KRIMINALITET ER MERE UTRYGGE

Vores undersøgelse viser, at beboere, der inden for det seneste år har været udsat for henholdsvis vold, indbrud, tyveri og hærværk, er signifikant mere utrygge i boligområdet end dem, der ikke har været udsat. Personer, der har været udsat for vold, er 22 procentpoint mere utrygge end personer, der ikke har. For indbrud, tyveri og hærværk er forskellen ca. 10-15 procentpoint.

Vold er den mest utryghedsskabende kriminalitetsform, og også en af de kriminalitetsformer, der er overrepræsenterede i udsatte boligområder. Det er dog blot 2 procent af beboerne, der inden for et år bliver udsat for vold i udsatte boligområder – mod knap 1 procent i andre danske byområder. Der er med andre ord ganske få ofre for vold i de udsatte boligområder, og antallet er for lille til direkte at kunne forklare, hvorfor så mange beboere er utrygge (Kjeldsen og Avlund 2016: 26).

Indbrud, tyveri og hærværk er noget hyppigere forekommende. 8 procent angiver således at have været udsat for indbrud eller forsøg på indbrud inden for det seneste år, mens 13 procent har været udsat for tyveri eller forsøg herpå og 13 procent for hærværk. Tallene ligger på niveau med andre byområder i Danmark, så selvom disse nabolagsproblemer kan forklare, hvorfor nogle borgere føler sig utrygge, kan de ikke forklare, hvorfor der er dobbelt så mange utrygge borgere i de udsatte boligområder sammenlignet med andre byområder (Kjeldsen og Avlund 2016: 25ff).

VOLD I BOLIGOMRÅDET SKABER UTRYGHED

Kriminalitet kan imidlertid også skabe utryghed for andre end de direkte ofre – f.eks. hvis konkrete tilfælde af vold og anden kriminalitet er noget, man snakker meget om i boligområdet. Vi har derfor undersøgt, om antallet af ofre for kriminalitet i området har betydning for trygheden⁵.

5 Man skal her være særligt opmærksom på, at kun en lille del af respondenterne har været udsat for vold, og at respondenterne jo i forvejen kun udgør en begrænset del af den samlede beboermasse.

Undersøgelsen viser, at der er en tydelig sammenhæng mellem antallet af volds ofre i respondentens boligområde og beboernes gennemsnitlige tryghed, hvor et højere antal volds ofre skaber øget utryghed. I de områder, hvor flest har været udsat for vold, er svarpersonerne ca. 10 procentpoint mere utrygge end i de områder, hvor færrest har været udsat.

Denne sammenhæng findes imidlertid ikke for indbrud, tyveri og hærværk, og det taler for, at vold af mange opfattes som en særlig alvorlig og utryghedsskabende type kriminalitet, men altså også, at det er en type kriminalitet, der for langt de flestes vedkommende kun opleves på anden hånd gennem snak, medier eller anden lokal kommunikation.

OPLEVEDE NABOLAGSPROBLEMER: UNGE I GRUPPER, CHIKANE OG BALLADE I GADEBILLEDET

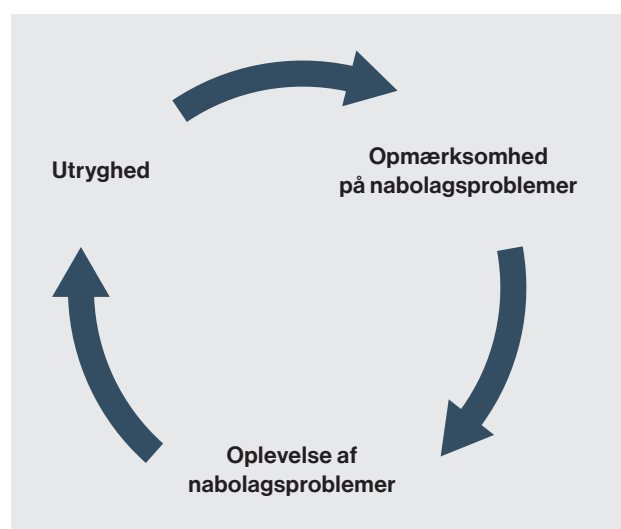
Ud over den kriminalitet, man selv og andre har været udsat for, er der også en række nabolagsproblemer, der kan være utryghedsskabende, men som ikke opleves som egentlig kriminalitet. Som vi var inde på i starten af kapitlet, kan denne type hændelser være lige så utryghedsskabende som egentlig kriminalitet.

I Politiets Tryghedsindeks spørges beboerne om deres opfattelse af forekomsten af forskellige former for nabolagsproblemer. Som vi har beskrevet i undersøgelsen "Trygheden i danske byområder 2" hænger beboernes oplevelse af, hvor udbredte disse fænomener er, tæt sammen med, hvor trygge eller utrygge de føler sig i området. Samme undersøgelse viste også, at forekomsten af nabolagsproblemer er langt større i de udsatte boligområder end i andre byområder.

Det er dog ikke ligetil at konkludere på, hvor meget nabolagsproblemerne i de udsatte områder betyder for utrygheden. Problemet er kort fortalt, at vi med de data, vi har til rådighed, ikke har en 'objektiv' indikator for omfanget af nabolagsproblemer. Derimod må vi forlade os på beboernes egne observationer og vurdering af problemernes omfang. Men beboernes op-

fattelse er ikke objektiv – der er tværtimod tendens til, at de beboere, der er mest utrygge, også er dem, der lægger mest mærke til problemer og utryghedsskabende hændelser (Kjeldsen og Avlund 2016: 22).

Det bliver derfor svært at se, om der er flere utrygge beboere i et område, fordi der er flere nabolagsproblemer – eller om det omvendt er sådan, at der rapporteres om flere nabolagsproblemer, fordi der bor flere utrygge beboere. Sandheden er formentlig, at sammenhængen går begge veje – som illustreret i nedenstående figur (ibid.):

I denne undersøgelse er problemet forsøgt løst ved at analysere sammenhængen mellem tryghed og nabolagsproblemer i en såkaldt latent klasse-analyse, der minimerer den skævvridning, som ovenstående figur peger på. Metoden er nærmere beskrevet i Ladenburg m.fl. (2016: 9).

Analysen peger på, at nabolagsproblemerne har stor betydning for trygheden. Og at de nabolagsproblemer, der især har betydning for trygheden, er dem vi i "Trygheden i danske byområder 2" beskriver som trusler mod den personlige sikkerhed (se Kjeldsen og Avlund 2016: 15ff).

TYPER AF NABOLAGSPROBLEMER

Nedenstående tabel viser, hvilke nabolagsproblemer vi karakteriserer som rettet mod den personlige sikkerhed, tyveri og indbrud samt lettere normbrud:

Problemkompleks	Fænomen
Personlig sikkerhed	Vold
	Trusler
	Gener fra grupper af unge
	Ballade på gaden
	Tilråb når man færdes på gaden
	Salg af hash eller anden narkotika
	Stof- og alkoholmisbrugere på gaden
Tyveri og indbrud	Indbrud eller forsøg på indbrud
	Biltyveri
	Cykelttyveri
	Tyveri fra bil
	Tyveri af taske eller pung
Lettere normbrud	Graffiti
	Affald på gaden
	Hensynsløs knallertkørsel
	Hensynsløs kørsel i øvrigt
	Støjgener fra naboer

Kilde: Rigspolitiet 2013b; se også Kjeldsen og Avlund 2016: 15.

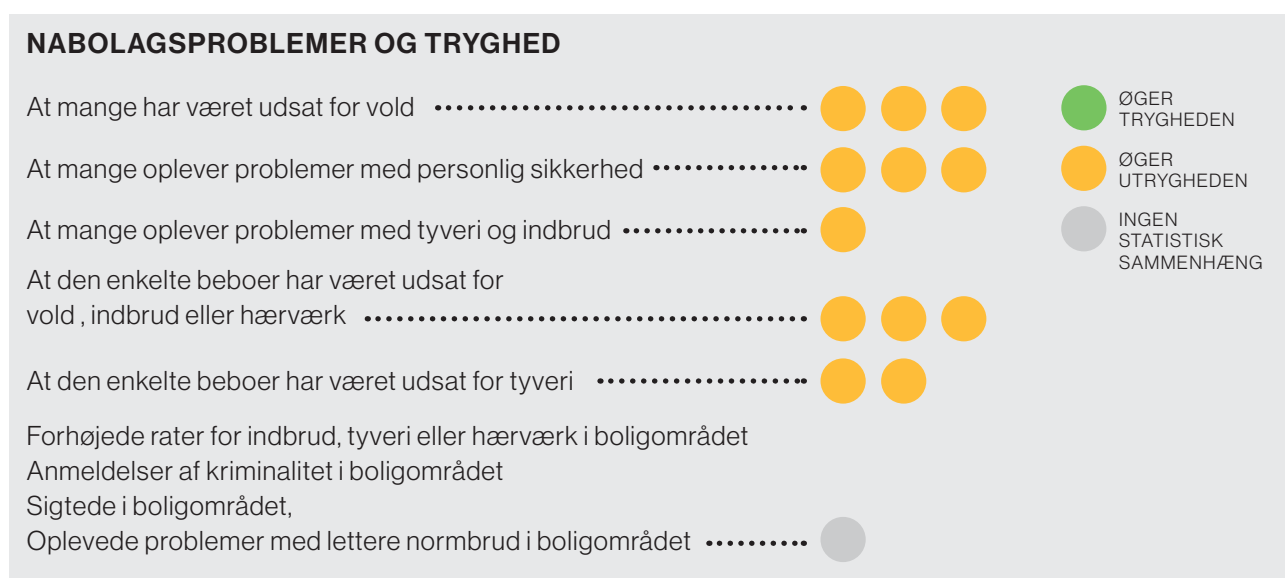
Størst betydning har det, om der er unge i grupper, der hænger ud i boligområdet. Dernæst beboernes opfattelse af, hvorvidt der forekommer trusler, vold og ballade på gaden i boligområdet. Tilråb og misbrugere i gadebilledet bidrager også til utrygheden.

Tyveri og indbrud udgør en anden type af nabolagsproblemer, det retter sig mere mod beboernes ejendom og mindre mod den personlige sikkerhed. Disse nabolagsproblemer har også betydning for tryghedsfølelsen, men i mindre grad end de ovenfor nævnte. Især indbrud bidrager til utrygheden, mens tyveri i mindre grad spiller ind.

Endelig er der en gruppe af nabolagsproblemer, som man kan karakterisere som 'lettere normbrud'. Det drejer sig om fænomener som graffiti, hensynsløs kørsel og støjgener fra naboerne. Denne gruppe af nabolagsproblemer har mindre betydning for trygheden – kun støjgener fra naboer har selvstændig betydning for, om man er mere eller mindre tryk i boligområdet.

KORT OM NABOLAGSPROBLEMER OG TRYGHED

Nedenstående figur illustrerer de faktorer, som vi i nærværende kapitel har analyseret. Figuren viser, at antallet af voldstilfælde i boligområdet skaber stor utryghed – både for volds ofre selv, men også for andre beboere i områderne. Derudover er ofre for tyveri, indbrud og hærværk mere utrygge end andre beboere. Endelig viser figuren, at nabolagsproblemer i form af chikane, trusler og unge i grupper har en stærk negativ effekt på trygheden i boligområdet.

For en forklaring af figuren – se side 8.

LOKALSAMFUNDET

Hvor vi hidtil har kigget på dels bagvedliggende strukturelle faktorer og deres sammenhæng med utryghed og dels de umiddelbare hændelser i boligområdet, der virker utryghedsskabende for beboerne, vil vi nu vende os mod lokalsamfundet og den sociale kapital i form af tillid og handlekraft i boligområdet.

Social kapital er ofte et noget luftigt begreb, men det bliver mere konkret, når det kædes sammen med den tryghed, man oplever ved at bo og færdes i sit boligområde. Har man som beboer et godt kendskab til sine naboer og tillid til, at andre vil gribe ind, hvis man bliver chikaneret eller udsat for kriminalitet, vil man alt andet lige også være tryggere ved at færdes i sit boligområde. Samtidig kan et lokalsamfund med fælles normer og stærk kollektiv handlekraft give beboerne mulighed for i fællesskab at tage vare på deres boligområde og sammen få stoppet eventuelle utryghedsskabende hændelser.

Internationale undersøgelser peger på, at et stærkt lokalsamfund kan modvirke utryghed, men denne sammenhæng er aldrig blevet undersøgt i en dansk kontekst (Brunton-Smith m.fl. 2014). I denne analyse er det særligt interessant ved den sociale kapital i de udsatte boligområder, om det kan "polstre" boligområder, hvor man ellers ville forvente, at utrygheden var høj? Kan det gode naboskab med andre ord mindske den utryghedsskabende virkning af de nabolagsproblemer, som er mere forekommende i de udsatte boligområder?

Udfordringen omkring social kapital er, at den er vanskelig at aflæse. I denne undersøgelse har vi (som Coleman 2002) anvendt beboernes valgdeltagelse ved kommunalvalget 2013 som indikator på den sociale kapital og handlekraft. Valgdeltagelsen ved lokalvalg betragtes generelt som en god indikator på den sociale kapital i et boligområde, fordi deltagelse i valghand-

lingen siger noget om, hvorvidt beboerne føler medansvar for lokalområdet og er villige til at handle på det.

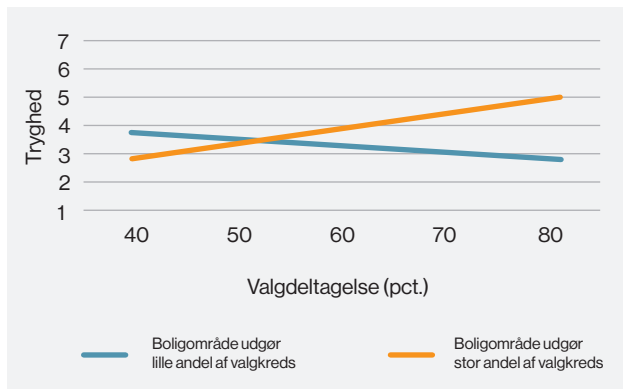
Udover valgdeltagelsen har vi inddraget et spørgsmål fra Politiets Tryghedsindeks om beboernes tillid til, at politiet vil hjælpe, hvis de har brug for det. Det spørgsmål tolker vi som et udtryk for et andet aspekt af den sociale kapital, nemlig tilliden til myndighederne. Sidst, men ikke mindst, har vi set på andelen af beboere i det enkelte boligområde, der har boet mere end 5 år i boligområdet. Det gør vi, fordi vi antager, at det har betydning for de sociale netværks styrke og handlingskapacitet, om der er en stabil gruppe af beboere med et langvarigt kendskab til området, som potentielt kan være bærende kræfter i de lokale netværk.

Det giver os tilsammen tre indikatorer, der på hver sin måde kan fortælle os noget om den sociale kapital i boligområdet, og om der er forbindelse til niveauet af tryghed blandt beboerne.

DEN SOCIALE KAPITAL HAR BETYDNING FOR TRYGHEDEN

De første analyser viser, at andelen af beboere, der har boet mere end 5 år i boligområdet, faktisk har betydning for trygheden. I de områder, hvor flest har boet i mere end 5 år (69 procent), er beboerne i gennemsnit 32 procentpoint tryggere end i de områder med færrest "langtidsbeboere" (45 procent). Efterhånden som vi introducerer flere variable i analysen, forsvinder betydningen af "langtidsbeboere" imidlertid – og ender med ikke at være statistisk signifikant.

Til gengæld viser analysen, at valgdeltagelsen har stor betydning for trygheden. I de boligområder, der har højest valgdeltagelse blandt beboerne, er beboerne gennemsnitligt 34 procentpoint mere trygge end de boligområder med lavest valgdeltagelse. Nedenstående figur illustrerer sammenhængen:

Tryghed og valgdeltagelse i de udsatte boligområder

Kilde: Ladenburg m.fl. 2016: 23.

Har man som beboer tillid til politiet, vil man på et individuelt plan være signifikant mere tryk. Gruppen af beboere med høj tillid til politiet er således 7 procentpoint mere tryk end gruppen med lav eller ingen tillid til politiet. Derimod har det ingen betydning for trygheden, hvor mange andre beboere i boligområdet der har tillid til politiet. Det tyder på, at den generelle tillid til myndighederne ikke har betydning for beboernes oplevede tryghed.

Boligområder med en høj valgdeltagelse har altså en markant større andel trykke beboere. Det er særligt interessant, når man tager i betragtning, at vi ikke kunne se samme sammenhæng, da vi betragtede beboernes socioøkonomiske forhold og kædede disse sammen med trygheden. Det tyder på, at den forhøjede utryghed i de udsatte boligområder i mindre grad bunder i beboernes manglende individuelle ressourcer i form af job, uddannelse og økonomisk formåen, og i højere grad kan tilskrives mangel på social kapital.

Deraf kan man også udlede, at en række af de her undersøgte boligområder faktisk har en relativt høj social sammenhængskraft på trods af beboernes manglende individuelle ressourcer, og at disse boligområder derfor bedre kan håndtere de utryghedsskabende dynamikker, der udspringer af en skæv beboersammensætning. Pointen er her, at boligområder, der er underlagt de samme strukturelle vilkår i form af en nogenlunde stabil socioøkonomisk og etnisk skæv beboersammensætning, faktisk håndterer disse vilkår helt forskelligt, alt efter hvor robust det lokale naboskab er.

I analysen ser vi så også en række boligområder med svag social sammenhængskraft og høj utryghed blandt beboerne. Her er det oplagt, at et styrket naboskab ville kunne mindske beboernes utryghed på trods af den socioøkonomisk og etnisk skæve beboersammensætning. Det peger på naboskabsfremmende lokale indsatser som et vigtigt virkemiddel, hvis trygheden i boligområderne på langt sigt skal forbedres.

KORT OM SOCIAL SAMMENHÆNGSKRAFT OG TRYGHED

Nedenstående figur illustrerer de faktorer, som vi i nærværende kapitel har analyseret. Figuren viser, at stærke lokalsamfund, hvor den sociale kapital er høj, samtidig er langt mere trykke. Det viser sig som en positiv sammenhæng mellem valgdeltagelse og tryghed. Samtidig er personer, der har tillid til politiet, også mere trykke i deres boligområde.

For en forklaring af figuren – se side 8.

LITTERATUR

Avlund, Nikolaj (2012): Trygheden i udsatte boligområder – årsager til utryghed, indsatser for tryghed og tryghedsmåling i udsatte boligområder, Center for Boligsocial Udvikling.

Balvig, Flemming, Holmberg, Lars og Nielsen, Maria Pi (2011): Verdens bedste politi – Politireformen i Danmark 2007-2011, Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Balvig, Flemming og Kyvsgaard, Britta (2011): Udsathed for vold og andre former for kriminalitet – offerundersøgelserne 2005-2010, Københavns Universitet, Justitsministeriet, Det Kriminalpræventive Råd og Rigspolitiet.

Chadee, D. og Ditton, J. (2003): Are Older People Most Afraid of Crime? Revisiting Ferraro and LaGrange in Trinidad, *The British Journal of Criminology*, vol. 43, no. 2, pp. 417-433.

Cohen, Lawrence E. og Felson, Marcus (1979): Social change and crime rate trends: A routine activity approach, *American Sociological Review*, vol. 44, pp. 588-608.

Coleman, S. (2002): A test for the effect of conformity on crime rates using voter turnout, *Sociological Quarterly*, vol. 43, no. 2, pp. 257-276.

Ericksson, Katarina (2008): Otrygghet och segregation – Bostadsområdets betydelse för allmänhetens otrygghet och oro för brott, *Brottsforebyggande Rådet (BRÅ)*.

Heber, Anita (2005): Var rädd om dig! En litteraturoversikt om rädslan för brott, *Stockholms Universitet*.

Justitsministeriet (2009): Indsatsen mod ungdomskriminalitet, *Betænkning nr. 1508*.

Kalkan, Hakan (2014): Gadeliv blandt unge mænd. *Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet København*.

Kjeldsen, Lasse og Avlund, Nikolaj (2016): Trygheden i danske byområder 2 – en måling af trygheden ved at færdes i udsatte boligområder sammenlignet med andre byområder i Danmark, *Center for Boligsocial Udvikling*.

Kjeldsen, Lasse, Frederiksen, Nana Øland, Murphy, Maria Vilsgaard og Glad, Anne (2015): Gadeplan – Slutevaluering af 17 indsatser under puljen for helhedsorienteret gadeplansindsats. *Center for Boligsocial Udvikling*.

Ladenburg, Jacob, Seier, Jacob og Berger, Nichlas Permin (2016): Perceived safety in socially vulnerable neighbourhoods: A combined multilevel and latent class analysis of factors influencing perceived safety, *KORA – Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning*.

Landsbyggefonden (2015): Husleje- og udgiftsstatistik 2015.

Lindström, M., Merlo, J. og Östergren, P. (2003): Social capital and sense of insecurity in the neighbourhood: a population-based multilevel analysis in Malmö, Sweden, *Social science & medicine*, vol. 56, no. 5, pp. 1111-1120.

Rigspolitiet (2013a): Politiets Tryghedsindeks – En måling af trygheden i Danmark, i de 12 politikredse, i de fem største byer og i 34 særligt udsatte boligområder., november 2013.

Rigspolitiet (2013b): Politiets Tryghedsindeks – Metodebilag, november 2013.

Rigspolitiet (2015a): Politiets Tryghedsindeks – En måling af trygheden i: De særligt udsatte boligområder, de fem største byer i Danmark, de 12 politikredse i Danmark og hele Danmark, marts 2015.

Rigspolitiet (2015b): Politiets Tryghedsindeks – En måling af trygheden i: De særligt udsatte boligområder, de fem største byer i Danmark, de 12 politikredse i Danmark og hele Danmark, december 2015.

BILAG 1: DE UDVALGTE BOLIGOMRÅDER

NUMBER OF RESPONDENTS BY SOCIALLY VULNERABLE NEIGHBOURHOOD			
Neighbourhood	n	N	Share(n/N)
Alias Vapnagård, Nøjsomhed	187	5,577	3.4%
Askerød	172	1,423	12.1%
Avedøre Stationsby	227	5,280	4.3%
Bispehaven	188	2,256	8.3%
Egedalsvænge	170	2,675	6.4%
Ellemarken	223	2,039	10.9%
Finlandsparken	214	1,497	14.3%
Folehaven	186	1,883	9.9%
Gadehavegård	158	1,980	8.0%
Gellerupparken/Toveshøj	167	6,699	2.5%
Gullestrup	161	843	19.1%
Havrevej	220	1,096	20.1%
Hjortegården	224	4,435	5.1%
Houkærvænget	211	912	23.1%
Karlemoseparken	237	1,477	16.0%
Kildeparken	214	2,349	9.1%
Kongens Vænge - Østervang	214	1,619	13.2%
Korskærparken	230	1,815	12.7%
Løget By	212	1,646	12.9%
Løvvangen	100	1,630	6.1%
Motalavej	182	1,578	11.5%
Nørager/Søstjernevej	231	1,256	18.4%
Remisevænget	200	3,394	5.9%
Ringparken, Slagelse	194	1,792	10.8%
Sebbersundvej mv.	195	1,101	17.7%
Skovvejen/Skovparken	178	2,275	7.8%
Stengårdsvej-kvarteret	190	1,783	10.7%
Sundparken	189	1,456	13.0%
Tingbjerg/Utterslevhuse and Gadelandet	108	6,956	1.6%
Vollsmose	174	8,606	2.0%
Værebroparken	202	2,741	7.4%

Note:

In total, 5,958 respondents are included in the analysis. n = number of survey responses.

N= population in neighbourhoods aged 16+.

BILAG 2:

MULTI-LEVEL-ANALYSE

	Model I	Model II	Model III
Individual level			
Gender			
Man	Ref. (.)	Ref. (.)	Ref. (.)
Woman	-0.18*** (0.05)	-0.18*** (0.05)	-0.22*** (0.05)
Age			
	-0.05* (0.02)	-0.05* (0.02)	-0.03* (0.02)
Age²			
	0.0006*** (0.00)	0.0006*** (0.00)	0.0004** (0.00)
Place of origin			
Denmark			
	Ref. (.)	Ref. (.)	Ref. (.)
Western immigrant or descendant of Western immigrant	0.12 (0.16)	0.12 (0.16)	0.08 (0.15)
Non-Western immigrant (1 st generation)	0.32*** (0.09)	0.33*** (0.09)	0.16* (0.08)
Descendant of non-Western immigrant	0.67** (0.22)	0.67** (0.22)	0.55* (0.21)
Highest level of education			
Primary school			
	Ref. (.)	Ref. (.)	Ref. (.)
Secondary school	-0.01 (0.10)	-0.03 (0.10)	-0.0002 (0.10)
Vocational education	0.08 (0.07)	0.07 (0.07)	0.11 (0.07)
Higher education	0.03 (0.08)	0.03 (0.08)	0.06 (0.08)
Unknown education	0.02 (0.10)	0.02 (0.10)	-0.0007 (0.09)
Employment status			
Self-employed / executive			
	0.09 (0.23)	0.10 (0.23)	0.20 (0.16)
Employee	Ref. (.)	Ref. (.)	Ref. (.)
Unemployed	0.31 (0.19)	0.31 (0.20)	0.27 (0.18)

Disability pensioners	-0.08 (0.13)	-0.08 (0.13)	-0.13 (0.10)
Social security	0.13 (0.15)	0.13 (0.15)	0.10 (0.15)
Child, youth or student	-0.00 (0.17)	-0.01 (0.17)	0.02 (0.15)
Other	-0.07 (0.11)	-0.07 (0.11)	-0.05 (0.14)
Household income			
1 st Income quintile	Ref. (.)	Ref. (.)	Ref. (.)
2 nd Income quintile	-0.05 (0.13)	-0.05 (0.13)	-0.08 (0.14)
3 rd Income quintile	-0.01 (0.10)	-0.01 (0.10)	-0.07 (0.11)
4 th Income quintile	0.10 (0.10)	0.10 (0.10)	0.04 (0.10)
5 th Income quintile	-0.07 (0.12)	-0.07 (0.12)	-0.16 (0.13)
Years in the neighbourhood			
	0.03 (0.03)	0.03 (0.03)	0.02 (0.02)
Neighbourhood level			
Share of men in the neighbourhood	0.07* (0.03)	0.07* (0.03)	0.10** (0.03)
Share of non-Western immigrants (1st generation) in the neighbourhood	0.01 (0.01)	0.04** (0.01)	0.03*** (0.01)
Share of descendants of non-Western immigrants in the neighbourhood	-0.11*** (0.02)	-0.13*** (0.02)	-0.09*** (0.02)
Share of residents who have lived in the neighbourhood for at least 5 years	0.08*** (0.02)	0.04** (0.01)	0.02 (0.01)
Youth unemployment			
Youth unemployment 6-8.5%	Ref. (.)	Ref. (.)	Ref. (.)
Youth unemployment 8.5-10%	-0.35* (0.17)	-0.37* (0.16)	-0.38* (0.16)
Youth unemployment 10-12%	-0.24 (0.20)	-0.26 (0.17)	-0.19 (0.17)
Youth unemployment 12-13.5%	-0.04 (0.24)	-0.23 (0.22)	-0.05 (0.19)
Youth unemployment 13.5-20%	0.03 (0.23)	0.07 (0.19)	-0.05 (0.16)
Share of residents from low-income households	0.05** (0.02)	0.04** (0.01)	0.02* (0.01)

Turnout in municipal election	-0.00 (0.01)	-0.03** (0.01)	-0.02* (0.01)
The average age in the neighbourhood	-0.09* (0.04)	-0.81*** (0.23)	-0.58* (0.23)
The neighbourhood's share of the electoral district		-0.05*** (0.01)	-0.04*** (0.01)
Standard deviation in age in the neighbourhood		-1.12** (0.39)	-0.82* (0.39)
Average age X Standard deviation in the average age		0.03** (0.01)	0.02* (0.01)
Turnout X Share of electoral district		0.001*** (0.00)	0.0007** (0.00)
Faith in the police			0.41*** (0.09)
The respondent has been exposed to violence			-1.29*** (0.25)
The respondent has been subjected to burglary			-0.88*** (0.14)
The respondent has been exposed to theft			-0.60*** (0.08)
The respondent has experienced vandalism			-0.74*** (0.13)
Share of the respondents with faith in the police			-0.01 (0.01)
Share of the respondents exposed to violence			-0.06* (0.03)
Share of the respondents exposed to burglary			0.01 (0.02)
Share of the respondents exposed to theft			-0.01 (0.01)
Share of the respondents who have experienced vandalism			-0.01 (0.01)
Constant	1.54 (2.77)	29.32** (8.93)	21.85** (8.12)
Random effects (s²)			
Level 1 (θ)	θ =3.27 R ² =0.03	θ =3.27 R ² =0.03	θ =2.93 R ² =0.13
Level 2 (ψ)	ψ =0.06 R ² =0.73	ψ =0.03 R ² =0.86	ψ =0.02 R ² =0.92
Rho	0.02	0.01	0.01
N	5934	5934	5934

Note: * p < 0.05, ** p < 0.01, *** p < 0.001. Standard errors in parentheses.

Variance in the (weighted) unconditional model $\psi = 0.235$ $\sigma = 3.376$ $P = 0.0651$. Calculated as $R^2_{\text{level1}} = (\theta_{\text{unconditional}} - \theta_{\text{conditional}}) / \theta_{\text{unconditional}}$ and $R^2_{\text{level2}} = (\psi_{\text{unconditional}} - \psi_{\text{conditional}}) / \psi_{\text{unconditional}}$.

BILAG 3: LATENT KLASSE- ANALYSE (FMM-MODEL)

	Neither Unsafe/Safe class	Very safe class
Individual level		
Gender		
Male	Ref. (.)	Ref. (.)
Female	-0.02 (0.02)	-0.01* (0.00)
Age	-0.00 (0.00)	0.00 (0.00)
Age²	0.00 (0.00)	-0.00 (0.00)
Place of origin		
Denmark	Ref. (.)	Ref. (.)
Western immigrant or descendant of Western immigrant	0.05 (0.05)	0.02* (0.01)
Non-Western immigrant (1st generation)	-0.04 (0.03)	0.03*** (0.00)
Descendant of non-Western immigrant	-0.02 (0.05)	0.04*** (0.01)
Highest level of education		
Primary school	Ref. (.)	Ref. (.)
Secondary school	0.02 (0.03)	-0.02** (0.01)
Vocational education	0.07* (0.03)	-0.01*** (0.00)
Higher education	0.05 (0.04)	-0.01 (0.00)
Unknown education	-0.08 (0.06)	-0.00 (0.00)

Employment status

Self-employed / executive	0.03 (0.07)	0.01 (0.01)
Employee	Ref. (.)	Ref. (.)
Unemployed	-0.09 (0.06)	0.01 (0.01)
Disability pensioner	-0.06 (0.03)	0.01* (0.00)
Social security	0.04 (0.06)	0.01* (0.01)
Child, youth or student	0.08 (0.04)	0.00 (0.00)
Other	-0.03 (0.04)	0.02** (0.00)

Household income

1st income quintile	Ref. (.)	Ref. (.)
2nd income quintile	-0.02 (0.05)	-0.01 (0.00)
3rd income quintile	0.01 (0.05)	-0.00 (0.00)
4th income quintile	0.05 (0.04)	-0.00 (0.00)
5th income quintile	0.04 (0.04)	-0.00 (0.00)
Years in the neighbourhood	0.01 (0.01)	0.00 (0.00)
Share of men in the neighbourhood	0.01 (0.01)	0.00 (0.00)
The average age in the neighbourhood	-0.30*** (0.07)	-0.01 (0.01)
Standard deviation in the age in the neighbourhood	-0.40** (0.13)	-0.02 (0.01)
Mean age X Standard deviation of the age	0.01*** (0.00)	0.00 (0.00)
Share of non-Western immigrants (1st generation) in the neighbourhood	0.00 (0.00)	0.00* (0.00)
Share of descendants of non-Western immigrants in the neighbourhood	-0.01* (0.01)	-0.00 (0.00)

Share of residents who have lived in the neighbourhood for at least 5 years	0.00 (0.00)	-0.00 (0.00)
Youth unemployment		
Youth unemployment 6-8.5%	Ref. (.)	Ref. (.)
Youth unemployment 8.5-10%	-0.04 (0.04)	-0.02*** (0.00)
Youth unemployment 10-12%	-0.12** (0.04)	-0.01*** (0.00)
Youth unemployment 12-13.5%	-0.03 (0.05)	-0.01** (0.00)
Youth unemployment 13.5-20%	0.05 (0.04)	-0.01* (0.00)
Share of residents from low-income households	-0.00 (0.00)	0.00*** (0.00)
The neighbourhood's share of the electoral district	-0.01* (0.00)	-0.00 (0.00)
Turnout in municipal election	-0.00* (0.00)	-0.00 (0.00)
Turnout X share of electoral district	0.00* (0.00)	0.00 (0.00)
Faith in the police	0.17*** (0.03)	0.00 (0.00)
The respondent has been exposed to violence	-0.11 (0.07)	-1.16*** (0.01)
The respondent has been exposed to burglary	-0.17*** (0.04)	-0.01 (0.01)
The respondent has been exposed to theft	-0.10*** (0.03)	-0.02** (0.01)
The respondent has experienced vandalism	-0.10** (0.03)	-0.04*** (0.01)
Share of the respondents with faith in the police	0.00 (0.00)	-0.00 (0.00)
Share of the respondents exposed to violence	-0.01 (0.01)	0.00 (0.00)
Share of the respondents exposed to burglary	0.01 (0.00)	-0.00 (0.00)
Share of the respondents exposed to theft	0.00 (0.00)	-0.00 (0.00)

Share of the respondents who have experienced vandalism	-0.00 (0.00)	-0.00*** (0.00)
Constant	10.30*** (2.77)	2.19*** (0.21)

N	5,934	
Number of clusters	31	
<hr/>		
Proportion of population		
Predicted component means	4.07	6.58
